**VOCABULARY TEACHING IN ACADEMIC
READING (C2) BOOKS USED IN TEACHING
TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE: THE
EXAMPLE OF GAZI UNIVERSITY TOMER**

**Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan
Akademik Okuma(C2) Kitaplarında Kelime Öğretimi: Gazi
Üniversitesi Tömer Örneği¹**

Tuncay AYVERDİ²

Abstract

Reading skill, which is one of the comprehension skills, is directly effective in increasing the vocabulary and development of language skills in both mother tongue and foreign language teaching. With this aspect, it is both a learning tool and a central point that will affect academic success. It is known that words play an important role in foreign language teaching, which is an intercultural bridge. TÖMER, DİLMER and YETEMs, whose numbers are rapidly growing abroad, provide Turkish education to foreigners with Basic, Middle and High level education sets prepared according to four common skills according to the Common European Framework of Reference for Languages. It is known that there are studies on how and how to teach vocabulary through specified sets. However, similar studies on books prepared for academic Turkish education are few. In this context, when a related literature review is conducted, it is seen that there is no study on how Gazi TÖMER Academic Reading texts can contribute to the vocabulary of students at C2 level. From this point of view, 50 academic reading texts in the book have been examined for the purposes determined by document analysis method. The list of words that revolve around the relevant theoretical framework, around the target and a theme was created by reading the texts by the researcher and making the counts. The words contained in the texts are given with their numbers again and comments are made by making an interdisciplinary comparison based on the relevant theme.

¹ Bu çalışma, 6-8 Aralık 2019 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen, Prof. Dr. A. Halûk Dursun Anısına Uluslararası Türk Kültürü ve Sempozyumu Dil-Tarih-Coğrafya adlı sempozyumda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tuncayayverdi37@gmail.com

Keywords: *Teaching Turkish as a foreign language, academic Turkish, academic reading, competent language use (C2), vocabulary teaching*

Öz

Anlama becerilerinden okuma becerisi gerek ana dili gerekse yabancı dil öğretiminde söz varlığının artırılmasında ve dil becerilerinin gelişiminde doğrudan etkilidir. Bu yönüyle hem bir öğrenim aracı hem de akademik başarıyı etkileyecek merkezi bir noktadadır. Kültürlerarası bir köprü olan yabancı dil öğretiminde, kelimelerin önemli bir görev üstlendiği bilinmektedir. Son yıllarda gelişen küresel etkileşime bağlı olarak yabancı dil olarak Türkçenin öğrenimine ilginin arttığı görülmektedir. Eğitim ve kültürel anlamda etkileşimi sağlayan TÖMER, DİLMER ve yurt dışında sayıları hızla artan YETEM'ler Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metnine göre dört temel beceriye göre hazırlanmış Temel (A1, A2), Orta (B1, B2), Yüksek (C1) düzey eğitim setleriyle yabancılara Türkçe öğretiminde bulunmaktadır. Belirtilen setler aracılığıyla kelime öğretiminin nasıl ve şekilde yapılması gerektiğine dair çalışmaların varlığı bilinmektedir. Ancak akademik Türkçe eğitimi amacıyla hazırlanmış kitaplara yönelik benzer çalışmalar az sayıdadır. Bu kapsamda ilgili alan yazın taraması yapıldığında Gazi TÖMER Akademik Okuma metinlerinin C2 seviyesindeki öğrencilerin kelime hazinesine ne şekilde katkı sağlayabileceği üzerine bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Buradan hareketle kitapta yer alan 50 akademik okuma metni doküman incelemesi yöntemi kullanılarak belirlenen amaçlar doğrultusunda incelenmiştir. İlgili kuramsal çerçeve etrafında, hedef ve bir tema etrafında dönen kelimeler listesi, metinlerin araştırmacı tarafından okunup sayımların yapılmasıyla oluşturulmuştur. Metinlerin içerdiği kelimeler tekrar sayıları ile verilip ilgili temadan hareketle disiplinler arası bir karşılaştırma yapılarak yorumlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, akademik Türkçe, akademik okuma, yetkin dil kullanımı (C2), kelime öğretimi*

GİRİŞ

Dil, insanlar arasında iletişimi sağlayan temel bir araç olmasının yanı sıra kendine özgü bir algı dünyasına sahiptir. Çünkü her kavramın zihinde oluşturduğu şekil, duygu ve düşüncenin dillere göre değişkenlik gösterdiği bilinmektedir. Bireyler kendi dillerinin sahip olduğu kelime zenginliğine göre varlıklara anlam yükleyip yorumda bulunurlar. Ayrıca kelime hazinesinin genişliği bireyin anlama becerisini artıracak ve kendini iyi ifade edebilmesini kolaylaştıracaktır. Bir dili konuşurken ve kendimizi ifade ederken kelimelere ihtiyaç duymaktayız. Bu sebeple gerek anadilde gerekse yabancı dilde kelime öğretimi bireylerin anlama ve anlatma becerileri üzerinde önemli bir konumda olduğu bilinmektedir.

Yabancı dil, bireyin doğduğu yerde konuşulan ve ana dilinden farklı olarak, çeşitli sebeplerle bilinçli ve planlı olarak sonradan öğrendiği dildir (Zorbaz, 2013: 159). Her dil kendinde bulundurduğu kavramlarla insanlığın bir bölümünün tasarlama biçimini ele alarak özel bir dünya görüşünün yansımasıdır. Bu noktada yabancı dili öğrenmek bireye yeni görüş açıları kazandırır, görüş açılarını zenginleştirir (Akarsu, 1998: 63-64). Bu bağlamda eğitim ve kültürler arası bir köprü vazifesi üstlenen yabancı dil öğretimi adeta farklı bir dünyaya açılan kapıdır. Küresel etkileşime bağlı olarak artan sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmeler birçok dilin yanı sıra Türkçenin de yabancı dil olarak öğretimini hızlandırmıştır. Türkiye'de vakıf ve devlet üniversitelerine bağlı olarak Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) ve DİLMER adı altında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi gerçekleştirilmektedir. Ayrıca yurt dışında hizmet veren Yunus Emre Enstitüleri (YETEM) Türkçenin dünyanın birçok ülkesinde tanıtılıp öğretilmesine hizmet etmektedir. Bu hizmetler kapsamında yabancı dil olarak Türkçe; Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni esas alınarak okuma, dinleme, konuşma ve yazma temel becerilerinin gelişimi yönünde seviyelere göre öğretilmektedir. Bu amaçla hazırlanmış kitaplar ve eğitim setleri öğrencilere dil öğretimi kazandırırken Türk kültürünün tanıtılması noktasında da büyük bir öneme sahiptir.

Coğrafi ve kültürel şartlar altında uzun bir tarihi sürecin sonucunda meydana gelen dil, sosyal bir varlıktır. Bu noktada içerisinde bir milletin kültürünü ve söz varlığını taşıyarak tarih boyunca geçirdiği süreçleri kendi içinde barındırmaktadır. Dolayısıyla “*bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, söz dizimi ve anlam değişikliklerini yansıtmakta, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini göstermektedir.*” (Aksan, 1996: 11). Bu bağlamda bir dilin en önemli yapı taşlarından olan ve barındırdığı birden fazla anlamla karşımıza çıkabilen kelimeler; uzun bir süreci içinde barındıran, söz varlığının önemli bir ögesidir.

Kelime üzerine birçok tanımın yapıldığı görülmektedir. En genel ifadeyle: “*dildeki bağımsız ve anlamlı her bir birim*”(Karadağ, Ö. ve Kurudayıoğlu, M., 2005: 297) şeklinde tanımlanmıştır. Bununla birlikte kelime öğretimi konusunun da hem anadil öğretiminde hem de yabancı dil öğretiminde önemli bir noktada olduğu görülmektedir. Anadil olarak Türkçe öğretiminde kelime hazinesinin gelişmesi için yaşa uygun kitaplar ya da temel eser serileri oluşturulduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de seviyelere uygun metinlere yer verilmesi gerektiği düşünülebilir. Çünkü dil etkinliklerinin ve kelimelerin yoğun olarak işlendiği bağlamlar sıklıkla metinlerdir. “*Belirli bir yaşam alanına ilişkin (sözlü ya da yazılı) her türlü söylem*” (CEFR, 2013: 13) olarak tanımlanan metinlerin en küçük anlamlı birimi sözcüklerdir. Sözcükleri tanımak ve anlamak metnin vermek istediği iletiyi anlama noktasında fayda sağlayacaktır. Bir metinde geçen kelimeleri doğru okumak ve anlamı bilinmeyen kelimeleri anlamlandırmak tek başına yeterli değildir. Kelimelerin anlamlarına uygun metinlerde bulunması okunacak diğer metinlere ve yer alacak sözcüklere karşı bilinç oluşturması beklenmektedir. Karatay (2004: 23), sözcükler anlamın küçük parçaları olduğundan onları sözlükteki anlamları ile öğrenmek yerine cümle içindeki anlamıyla öğretmek daha faydalı olacaktır. Çünkü bir kelimenin anlamı cümledeki yerine veya metindeki işleniş rolüne göre farklı anlamlar kazanabilmektedir (akt. Büyükkız ve Hasırcı, 2013). Bu noktada gerek ana dil gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan okuma metinlerinin önemi inkâr edilemez. Öğrencilere düzeylere göre seçili metinler aracılığıyla okuma etkinliği yaptırılmasının hem kelime bilgisi hem de diğer temel becerilerin gelişimi noktasında fayda sağlayacağı düşünülebilir. Zamanla kendinde artan bir kelime hazinesi ve buna bağlı olarak gelişen anlama gücünü fark eden öğrencinin akademik olarak başarısının artacağı ve kaygısının da azalacağı beklenmektedir. Bu bağlamda akademik dil ve akademik Türkçe eğitiminin de verilmesinin yararlı olacağından söz edilebilir.

Akademik dil günlük dilde olduğu gibi bilindik konular, bilindik sözcükler ve somut ifadelerden farklı olarak bilinmedik, karışık ve derinlemesine ele alınan konulardan oluşabilmektedir. Ayrıca soyut bir dille teknik terimler, jargon ve çok heceli kelimeler kullanılarak cümleler daha uzun ve birleşik yapılandırılmaktadır (Tompkins 2009: 14, akt. Tok, 2013: 3). Gündelik dilden farklı olan akademik dil, ders materyallerindeki özgün ve kurma metinlerden farklı düzeyde bilgi, kelime ve ifadeyi yansıtmaktadır. Anlaşılacağı üzere öğrencilere kelimeler öğretilirken metinlerde düzeye uygun terim ve ifadeler yer verilmelidir.

Diller İçin Ortak Avrupa Öneriler Çerçeve Metni incelendiğinde dünyadaki dilleri ve dil öğretim sistemlerini içine alan, dil becerilerinin ortak bir paydada öğretilmesinin amaçlandığı görülmektedir. Temel (A1-A2), bağımsız (B1-B2) ve yetkin (C1-C2) dil kullanımı şeklinde seviyeler becerilere göre alt seviyelere bölünmüştür (CEFR, 2013). Bu sayede ortak standartlar etrafında eğitim-öğretim yapılması ve yeterlik düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan ders kitapları ve eğitim setleri üzerinde yapılan çalışmalarda düzeylere göre kelime seçimi ve kelime öğretiminin nasıl ve ne şekilde olması

gerektiği ile ilgili çalışmaların (Göçen, 2016; Baş, 2011; Büyükkiz ve Hasırcı, 2013; Barın, 2003) yapıldığı görülmektedir. Bu durum kelime öğretiminin üzerinde önemle durulması gerektiğini göstermektedir.

Yabancı/ikinci dil olarak Türkçe eğitimi almak için gelen öğrencilerin kur tanımlarına bağlı olarak temel iletişim amaçlı eğitimlerinin verilmesinin ardından akademik amaçlar doğrultusunda da Türkçe eğitimin verilmesi gerekmektedir. Akademik Türkçe öğretimi öğrencilerin Türkiye'deki eğitim hayatlarında karşılaşacakları Türkçenin öğretimi olarak tanımlanmıştır (Tüfekçioğlu, 2018: 1). Ayrıca Türkiye Maarif Vakfının hazırlamış olduğu Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programının genel amaçlarına bakıldığında akademik Türkçeye ilişkin ifadelerin de yer aldığı görülmektedir:

1. Türkçeyi dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini bütüncül bir şekilde ve kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanması,
2. Türkçe söz varlığını zenginleştirmesi,
3. Hayat boyu öğrenme becerilerini geliştirmesi,
4. Disiplinler arası bir yaklaşımla 21. yüzyıl becerilerini edinmesi,
5. Akademik ve özel amaçlı Türkçe dil yeterliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Maarif Vakfı, 2019).

Anlaşılabacağı üzere akademik Türkçe öğretiminin, öğrencinin akademik boyuttaki başarısına katkı sağlayacağı ve dolayısıyla belli kavramları, alana özgü terimleri ve çeşitli ibareleri öğrenmelerini kolaylaştıracağı beklenmektedir. Günlük konuşma dilinde aktif olarak çok fazla kullanılmayan bu tür ifadeler bilgi değeri taşıyan akademik metinlerde daha sık rastlanmaktadır. Yabancı bir dilde düşüncelerin akademik olarak anlaşılması ve aktarılması noktasında ileri düzeyde kelime hazinesine sahip olunması gerektiği düşünülmektedir. Bu bağlamda akademik dil seviyesine (C2) ulaşmış yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin akademik kelime hazinesinin gelişmesi noktasında akademik okuma metinleri önemli bir öğretim aracı olarak görülmektedir. Bu sebeple akademik okuma metinlerinin önemi üzerinde durulması gerekmektedir.

Akademik Okuma Metinlerinde Geçen Kelimelerin Sınıflandırılması

Kelime öğretiminde hangi kelimelerin nasıl ve ne şekilde öğretilmesi gerektiği noktasında birbiri ile örtüşen çalışmalar olsa da henüz bu konunun açıklık kazanmadığı görülmektedir. Bu noktada kelime öğretimi ile ilgili farklı yöntem ve yaklaşımları içeren çalışmalarda, hedef kelimelerin üzerinde durulması gerektiği belirtilmektedir. Yıldırım vd. (2011: 1536); kelime bilgisinin okuduğunu anlamaya etkisini metin türleri bağlamında inceledikleri çalışmada, öyküleyici metni anlamayla orta düzeyde, bilgilendirici metni anlamayla ise yüksek düzeyde ilişkili olduğu ortaya konulmuştur. Anlaşılabacağı üzere öğrenci düzeyi ve metnin özellikleri hedef kelimelerin seçiminde etkilidir.

Ayrıca metinle uyumlu olarak bir tema etrafında dönen kelimeler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bir tema etrafında dönen kelimeler, paylaşılan bir konusal kavrama ve bilişsel ilişkilendirmeye bağlı olarak birlikte gruplanan kelimelerdir. Bu kelimeler aynı söz dizimsel özellikleri paylaşmayabilir. Bu teoriye göre hedef bilgi ve hedef bilgiden önce veya sonra öğrenilen diğer bilgi arasındaki benzerlik arttıkça, hedef bilginin öğrenme zorluk derecesi de artar (Mirjalili, Jabbari, Rezai, 2012, akt. Demirel, 2013: 289). Buradan hareketle akademik okuma metinleri birer bilgilendirici metin olduğundan hedef kelimelerin belirlenmesinde hedef bilgi ile benzer seçimlerin yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Gündelik dilden farklı olan akademik dil, ders materyallerindeki özgün ve kurma metinlerden farklı düzeyde bilgi, kelime ve ifadeyi yansıtmaktadır. CEFR'de akademik dil,

yetkin dil kullanımı seviyesi altında C2 (*Mastery*) olarak verilmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde Gazi TÖMER Akademik Okuma metinlerinin C2 seviyesindeki öğrencilerin kelime hazinesine katkısı üzerine bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ileri düzey için kullanılan akademik Türkçe kitaplarından Gazi TÖMER'in hazırlanmış olduğu akademik okuma kitabının kelime öğretimi ve metinlerin CEFR C2 kazanımlarına uygunluğu bakımından incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamızda şu alt sorulara cevap aranmıştır:

- 1) Gazi TÖMER Akademik Türkçe I kitabındaki metin sayısının temalara dağılımı ne şekildedir?
- 2) Gazi TÖMER Akademik Türkçe I kitabındaki metinlerde belirlenen hedef kelimeler ve bir tema etrafında dönen kelimelerin sayısı kaçtır?
- 3) Gazi TÖMER Akademik Türkçe I kitabındaki metinlerin C2 kazanımıyla uygunluğu ne düzeydedir?

Sınırlılıklar

Bu çalışmanın araştırma konusu yabancı dil olarak Türkçe akademik okuma kitaplarının kelime öğretimi bağlamında incelenmesidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi amacıyla özel ya da tüzel kurum veya kurumlarca hazırlanmış dil setleri mevcuttur. Bu dil setleri arasında temel düzey dil seviyelerine ek olarak akademik Türkçeyi ön plana çıkarıcı nitelikte olduğu düşünüldüğünden Gazi TÖMER tarafından hazırlanmış olan “*Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I (Okuma)*” kitabı ile sınırlı tutulmuştur.

YÖNTEM

Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırmanın Modeli

Nitel bir araştırma olan bu çalışmada, incelenen uluslararası öğrenciler için Gazi TÖMER Akademik Okuma kitabı kelime öğretimi açısından “doküman incelemesi yöntemi” kullanılarak incelenmiştir. Doküman incelenmesinde temel amaç, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Doküman incelemesi doğrudan görüşme ve gözlem yapmanın mümkün olmadığı durumlarda tek başına bir yöntem olarak kullanılabilir.

Bu çalışmada Gazi TÖMER Akademik Okuma kitabında yer alan hedef kelimeler ve bir tema etrafında dönen kelimelerin sınıflandırılması yabancılar Türkçe öğretiminde kelime öğretimi açısından ele alınmış ve metinlerin programa uygunluğuna bakılmıştır. Bu yönüyle genel tarama modelinde betimsel bir çalışma yapılmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, metin veya metinlerden oluşan bir kümenin içindeki belli kelimelerin ya da kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılabilmektedir. İçerik analizi, amaçları belirleme, kavramları

tanımlama, analiz birimlerini belirleme, konu ile ilgili verilerin yerini belirleme, mantıksal bir yapıyı geliştirme, kodlama kategorilerini belirleme, sayma, yorumlama ve sonuçları yazma aşamalarından oluşmaktadır (Büyüköztürk, 2016: 250-251).

Temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşabilmektir. Bu kapsamda araştırmanın amaçlarından hareketle veri analiz planı oluşturulmuştur. Bu plan doğrultusunda araştırmanın genel kavramsal çerçevesi dikkate alınarak veriler ilgili temalar altında organize edilmeye çalışılmıştır. Araştırmacı tarafından metinlerin okunarak ve ilgili kuramsal çerçeve dikkate alınarak tekrar eden kelimelerin belirlenmesiyle sayımlar yapılmıştır. Elde edilen bulgular; metinlerde geçen hedef kelimeler ve bir tema etrafında dönen kelimeler başlıkları altında düzenlenmiş olup tekrar sayıları verilmiştir. Metinlerin içerdiği kelimeler ve bağlamda yer alan konulardan hareketle disiplinler arası bir karşılaştırma yapılarak yorumlarda bulunulmuştur.

BULGULAR VE YORUM

1. Gazi TÖMER Akademik Türkçe I Kitabındaki Toplam Metin Sayısının Temalara Dağılımı

Tablo 1. Okuma Metinlerinin Temalara Göre Dağılımı.

Kaynak: Gazi Tömer Akademik Türkçe I (2017)

Görüldüğü üzere Gazi TÖMER Akademik Türkçe okuma kitabında bölümler arasındaki metinlerin dağılımında büyük bir fark görülmemektedir. 1. bölüm 8, 2. bölüm 5, 3. bölüm 3, 4. bölüm 5, 6. bölüm 6, 7. bölüm 6, 8. bölüm 5, 9. bölüm 6 metinden oluşmak üzere toplamda 50 okuma metni yer almaktadır.

Bölümlerin her birinin kendi içerisinde gruplandırıldığı ve belli bir temayı teşkil edecek şekilde oluşturulduğu görülmektedir. Ayrıca kitaptaki metinlerin bilimsel özelliklerine bakıldığında bölümler arasında fen bilimleri ve sosyal bilimler şeklinde ayrım yapılmamıştır. Bu konu hakkında alınan uzman görüşüne göre, öğrencilerin hangi meslek grubunu tercih edeceği bilinmediğinden akademik boyutta hem sosyal bilimlere hem de fen bilimlerine ait metinler karma olarak verilmiştir.

2. Gazi TÖMER Akademik Türkçe I Kitabındaki Metinlerde Belirlenen Hedef Kelimeler ve Bir Tema Etrafında Dönen Kelimelerin Sayısı

Çalışmanın bu kısmında genel bir kelime sayısı ve kelime sıklığı üzerinde tespit yapılmaksızın metin içindeki her bir özel konu başlığı altında belirlenen hedef kelimeler ve bir tema etrafında dönen kelimelerin sayıları verilmiştir. Mevcut sayılar etrafında her iki grubun söz varlığına da bakılmış olup yardımcı fillere oluşturulan kelimelerle deyimlerin sayısı da tespit edilmiştir. Bu noktada metinlerin söz varlığı yönüyle de zengin olduğu söylenebilmektedir.

Bunun yanı sıra metinlerin sosyal bilimler ve fen bilimleri kategorileri altında sınıflandırılabilceği anlaşılmış böylece farklı disiplinlerin metinlerde işlendiği görülmüştür. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

1. BÖLÜM

A. DİL

1. Metin: İki Dillilik (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: İfade et-, zorunluluk, aşama, etnik (5), zemin hazırla-, empati, gözlemle-bilişsel, zihinsel, kıyaslamak, maruz kal-, dizge (4), bunama (2).

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Dil (7), iki dillilik (14), ana dil (2), resmi dil, tek dilli (2), sez dizgesi (4), soyut düşünme, problem çözme, akademik başarı.

2. Metin: Çeviri Programları Dilleri Yok Eder Mi? (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Oran (3), tercih et-, algı, bunlar, düzey, sistem (2), sıralanış (2), vakıf ol-, bu yüzden, yüklemek, yapay (2), işle-, yorum, girdi.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Dil bilgisi (3), yabancı dil (4), çeviri programları (4), dil ailesi (3), yapay zekâ (2), bilgisayar (6), çeviri (6), yorum yap-, çıkarımda bulun-, başarı (6), dil (12), tespit et-.

3. Metin: Beyin Hakkında Neler Biliyoruz? (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Zırh, operasyon, kafatası, lokalizasyon, cerrah, sancı, simetrik, asimetrik, vurgu, tonlama, fonetik, sentez

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Beyin (24), düşünce (4), sol yarımküre, sağ yarımküre, mantıksal düşünme sebep sonuç ilişkisi dil(11), nöron, nörolojik, linguistik, telaffuz et-, tespit et-, mantıksal, analitik.

B. EĞİTİM

4. Metin: PISA Sonuçlarının Değiştirdiği Eğitim Politikaları (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Kuramsal, anahtar, unsur, hizmet içi eğitim, açık ara, altında yat-, reform, müfredat, kurum, küresel, kıyaslamak, gerilemek.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: bilim adamı, eğitim sistemi, eğitim politikası, zorunlu eğitim, okuma- yazma, öğretmen, akademisyen

5. Metin: Dâhilerin Okulu Enderun (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: kurum, yer ver-, dört bir tarafına yayıl-, zihniyet, kuşaktan kuşağa aktar-, ayakta kal-, dikkat.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Acemi Ocağı, Enderun Mektebi, Türk kültürü, medrese(3), eğitim(16), mektep(3), matematik(2), tarih(2), edebiyat(2).

C. İLETİŞİM

6. Metin: Osmanlı'da Elçilik (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Dokunulmazlık, iktisadi, bunlar, casusluk, sefer, istihbarat, hususi, sarf et-, izlenim, onlar, azami, bu konu.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Diplomatik (4), ilişki (5), elçi (16), elçilik (4), ülke, devlet (9), müessese, siyasi, iktisadi, statü (2), hediye, müzakere et-, güç gösterisi, izlenim bırak-, müessese.

7. Metin: Reklamların Sınırı Olmalı Mı? (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Tüketici (5), talep, etik, slogan, manken, kandırmak, bilinçaltı, istismar et- (2), imrendirmek, etnik, güldürü.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Reklam (9), reklamcı (7), tüketici (5), ürün (5), istek (3), bilinçaltı, hayal gücü, etik (3), afiş (2), firma (3), imge, fotoğraf.

8. Metin: Belgesel Filmler ve Gerçeklik (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Belge, arşiv, vücut bul-, yorumla-, etkinlik, irdelemek, bellek.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Belgesel (15), film (11), kurmaca (7), film (11), belge, sinema (6), toplumsal (4), yaklaşım (2), imaj.

2. BÖLÜM

A. TABİAT

1. Metin: Tropikal Yağmur Ormanları (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Gizem, nadir, tedavi, el değmemiş, kesif, yabani, parazit, nüfuz et-, girift, kurak (2), istila, felaket.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Bitki (8), tropik (6), ağaç (11), yağmur ormanları (9), dünya (2), yeşil (3), nem, tropik hastalık, ekolojik sistem, sarmaşık, tropik kuşak.

B. İNSAN

2. Metin: Ya Sizin Aileniz? (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Kurum (3), gelenek, süreç, yükümlülük, erk, ataerkil, irade, yürümek, katı.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Evlilik (2), sosyal (4), aile (26), tek eşlilik (2), çekirdek aile (4), geniş aile (6), çift, aile reisi, çok eşlilik, adil.

3. Metin: Gençleri Bekleyen Tehlikeler Giderek Büyüyor sorunlarla Boğuşan Gençler (Sosyal Bilim)

Hedef kelimeler: Kasıtlı, depresyon, olgunlaşma, bilinçsiz, sömürü, anoreksiya nevroza, atlat-, verimli.

Tematik kelimeler: Genç (12), sorun (6), aile (3), intihar (8), çelişki, rahatsızlık, karşı karşıya kal-, boşanma (2).

C. GÖÇ

4. Metin: Göçün Anatomisi (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Asgari, zerre, basınç, keskin, dalga, haşere, kıtlık.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Göç (12), göçmen kuşlar (5), kuş (20), pusula, termal (5).

5. Metin: Beyin Göçü (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Beşeri, sermaye, ihraç et-, dönüşüm, istikrarsızlık, ithal et-, kalkınma, iş birliği, aktarım, kalifiye, bilinçli, politika.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Beyin göçü (5), göç (5), göç ver- (3), uluslararası (4), kalkınma (2), oran (2), teknoloji (2), ekonomik (3), bilim adamı, gelişmiş ülke, hayat standartları.

3. BÖLÜM

A. SÖZLÜ KÜLTÜR

1. Metin: Antropoloji (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Irk, adamak, gönderme, perspektif, ekoloji, direnç, yoğunlaşma, üretmek, küreselleşme.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Antropoloji (13), kültür (2), gelenek, kültürel (8), antropolog (3), ekol, halk bilimi, toplum, yerli halk, halk kültürü, küreselleşme, ilkel, etnoloji, anatomi, fizyoloji, linguistik.

B. TAKVİM

2. Metin: Takvimden Karaktere (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Boy.

Tematik kelimeler: Takvim, gök cisimleri, hayvan adları, zaman, totemizm.

3. Metin: Zamanın Önemi (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Kaynak, evrensel, idrak, tezahür et-, yaklaşım, eş değer, algıla-, yatırım, odaklan-, muhafazakâr, müsamaha.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Zaman (43), geçmiş (6), gelecek (6), toplum (14), yatırım, göçmen, evrensel, monokronik (2), polikronik (2), vakti boşa harca-, vakit nakittir, zaman kolla-, zamanın dışında kal-.

4. BÖLÜM

A. KİŞİSEL GELİŞİM

1. Metin: Kuantum Fiziği ve Düşünce İlişkisi (Fen Bilimler)

Hedef kelimeler: Spektrum, varsayım, olasılık, bilinç, strateji, spekülasyon, mistisizm, neoplatonik.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Kuantum fiziği (11), Newton, ilişkilendirici düşünme (4), birleştirici düşünme (6), sinir ağları (3), sinir hücreleri (2), zihin (3), sosyal bilimler.

2. Metin: Duygusal Zekâ Gerçeği (Fen Bilimler)

Hedef kelimeler: Etkileşim, zihni, rasyonel, garantilemek, çığır aç-, empati, nezaket, fevri, vaka, kuram.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Duygusal zekâ (14), zihin (3), beyin (7), anlama, kavrama, analiz, sentez, akıl zekası (3), öz duygu, öz güdülenme, etik.

B. TEDAVİ YOLLARI

3. Metin: Kontrol Merkezi (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Bünye, hacim, salgılanma, istemli, irade, lif, omurilik, tümör, doku, dolaşım, kanser, yayılma, uyuşma.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Sinir hücreleri (2), kontrol merkezi (2), sinir sistemi, beyin (22), tümör (2), kafatası (2), radyasyon (3), tümör (8), tedavi (3), kemoterapi (2), hasta (4), hücre (7), vücut (12), kontrol altına al-.

4. Metin: Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp (Fen Bilimleri)

Hedef Kelimeler: Alternatif, bağışıklık, semptom, maliyet, saptan-, terapi, konvansiyonel.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Alternatif tıp (11), tamamlayıcı tıp (3), hastalık (8), tedavi (13), bilimsel tıp, tıbbi, tedavi et- (2).

C. VİRÜSLER

5. Metin: Virüslerin Savaşı (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Kitle, bakteri, bulaştır-, leş, salgın, ceset, virüs (7), bitkinlik, bağışıklık, viral, bilinçli, masum.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Hastalık (15), laboratuvar (4), virüs (7), salgın hastalık, bağışıklık sistemi.

5. BÖLÜM

A. EĞLENCE

1. Metin: Adrenalin Tutkusu (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Bağımlılık, silsile, olağanüstü, tetikle-, süreç, boca et-.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Heyecan (10), hormon (6), insan (12), adrenalin (10), dopamin (2), korku (2), mutluluk (2), zevk (2), stres (7), salgıla- (3), zevk al-.

2. Metin: Halk Dansı (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Etnik müzik, derleme, geleneksel, sıçrama, bereket, doğurganlık, ezgi, kur yap-, meydan dansı, bayram, uğurlama, karşılama.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Halk dansı (11), halk oyunları (3), halk (17) dans (24), müzik (4), çift (2), eğlence (3).

B. OYUN

3. Metin: Bilgisayar Oyunları (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Konsol, çevrim içi, düşsel, klan, muhakeme, tezat, vicdan, körel-, ağır bas-, duyarlılık, dönüt, törpülemek.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Oyuncu (7), çocuk (10), oyun oyna-(6), bilgisayar oyunları (21), strateji oyunları, alışkanlık, eleştirel düşünme, internet, meydan okuma, hiperaktif, depresyon.

4. Metin: Çocuk Oyunları (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Didinmek, körebe, kalıntı, yadsı-, etnolog, tekerleme, içtenlik, cümbüş, vasıf, aşlamak.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Çocuk oyunları (19), çocuk (13), oyun (14), bilgisayar oyunları, vakit geçir-, problem çözme, öz yönetim, gelenek, kültürel (5), çocuk tekerlemeleri, oyun terimleri, halk bilimci.

C. VÜCUT

5. Metin: Futbolun Tarihçesi ve Türkiye’de Futbol (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Kanıt, rekabet, karma, kaide, bağımsız, kapsamlı, taraftar.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Futbol (30), oyuncu (4), oyun (7), top (7), kural (8), takım (11), futbol kulübü, futbol takımı (2).

6. Metin: Suyla Gelen Mucize (Fen Bilimler)

Hedef Kelimeler: Rivayet, metabolik, atık, hasar, vitamin, mineral, sindir-, felç, pıhtılaşma, eklem, bellek, kas.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Ölümsüzlük (4), rivayet (4), efsane (3), hayat suyu (ab-ı hayat), Hızır, İlyas, peygamber, su (20), balık (4).

6. BÖLÜM

A. AYAKLANMALAR

1. Metin: Büyük Ruh Yahut Gandhi (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Ayrımcılık, maruz kal-, toplu gösteri, bağlılık, başkaldırı, kamuoyu, uzlaşma, direniş, rol oyna-, radikal.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Felsefe (6), pasif direniş (4), şiddet (4), Gandhi felsefesi, Gandhi, sömürge, Hindistan, bağımsızlık.

2. Metin: Fransız İhtilali (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Cebir, mutlakıyet, yetki, burjuva, sorumluluk, soylu, ruhban, yoksun, senyör.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Hak (6), ihtilal (11), Fransız İhtilali (5), egemenlik (2), millet (3), özgürlük (3) temsilci (4), demokrasi (2), halk (9), meşrutiye, devlet (12).

B. FELAKETLER

3. Metin: Depremlerin Habercileri ve Jeofizik: Haberci Canlılar ve Jeofizik İşaretler (Fen Bilimler)

Hedef Kelimeler: Rejim, anomali, sismoloji, epiasantr, pörsüt-, akım, manyetik, mıknaş, fay, kehanet, gerilim, püskürme, tektonik.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Deprem (24), elektrod (2), elektromanyetik alan (6) yılan balıkları, ipek böcekleri, parametre.

4. Metin: Yüzyılımızın Temel Sorunlarından Biri: Buzulların Erimesi (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Atmosfer, salınım, heyelan, kuşak, tetiklemek, kütle, etmen, fiyord, gel git, beton.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Buz küre, Kuzey kutbu, güney Kutbu, gaz, sıcaklık (3), atmosfer (2), buzul (13), yeryüzü (3), okyanus (4), afet, küresel ısınma, deniz seviyesi.

C.ÖLÜMLER

5. Metin: Planlı Ölümler (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: İfade, kargaşa, sürüklemek, darbe, menfaat, birincil, emel, tahammül, fedai, mürit.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Suikast (11), suikastçi (4), ölüm (6), cinayet (3), cana kıy-, göze al-, hedef, kurban git-, hançerlemek.

6. Metin: Cenaze Törenleri ve Defin İle İlgili Gelenekler (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Esrarengiz, alışlagelmiş, statü, mevta, egzersiz, adım, defnet-, süregelmek, kalıntı, ceset, tahsis et-, tabi tut-, ritüel.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Ölüm (6), tören (15), cenaze (5), ölü (11), ruh (2), tabut (7), kül (3), rahip (4), Budizm, ölümsüz kılmak, mumyalamak, ziyafet.

7. BÖLÜM

A. ENERJİ

1. Metin: Yenilenebilir Enerji Kaynakları (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Girdi, rezerv, varil, santral, sera gazları, ekolojik denge, yer kabuğu, kayaç, hazne, sanayi, temin.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Jeotermal enerji (3), hidrolik enerji (2), yenilenebilir enerji kaynakları (5), fosil yakıtlar (5), yer kabuğu, iklim değişikliği (3), petrol (3), gaz, buhar, dünya (3), üretim (5), tüketim (2), türbin (2).

2. Metin: Nükleer Santraller Zararlı mı? (Fen Bilimler)

Hedef kelimeler: Veri, nötron, teori, reaksiyon, beslemek, zincirleme, türbin, pervane, radyoaktif, engelle-, termik.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Atık, atom (2), radyasyon (3), reaktör (8), reaksiyon (4), dünya (3), soğuk savaş, nükleer enerji, nükleer santral, termik santral, bilim adamı, ısı reaktörü, atom bombası.

B. UZAY

3. Metin: Galaksiler ve Samanyolu (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Gök ada, sarmal, kütle, evren, yarıçap, uzay, kara delik, samanyolu (3), konum, diyagram, tayf, kızılötesi kameralar.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Gök cisimleri (4), süt yolu, kızılötesi, karanlık madde, güneş sistemi, gözlem aygıtları, yıldız kümesi, kütle çekimi (5), galaksi (34), gökyüzü (4), yıldız (11), yıldızlararası (2), uzay (2), küme.

4. Metin: Uzaya Gitmek Ayağa Mı Düşüyor? (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Mekik, kazara, tekel, roket, kapasite, işbirliği, sözleşme, epilepsi, yer, irtifa.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Uzay seyahati (6), uzay turizmi (3), uzay üssü, uzay yolculuğu (3), yer çekimi, uzay roketi (2), teknoloji (2), uçak (3), uçuş (2), uzay (4), öncülük et-, NASA, astronot, özel sektör.

C. TEKNOLOJİ

5. Metin: 2014 Yılı'nın En İyi 25 İcadı (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Seri, ütöpik, iletken, zincirlen-, inşa et-, lütuf, skandal, türev, pelerin, fütüristik, mahkum.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Uçan kayak (5), sihirli halı, kablosuz (3), bilim adamları, telefon (5), elektrikli araba, işaret dili (2), dijital sanat.

6. Metin: Bir Araştırma: Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Sanal, kuşak, toplumsallaşma, deneyim, biçimlen-, girdi, yüzleş-, kurgusal, dürtü, yorumsama, istendik, muhatap, tutarlılık.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Teknoloji (3), genç (4), imaj (3), ego (2), tekno-kültür, öz imaj, empati.

8. BÖLÜM

A. MEDENİYETLER

1. Metin: Hititler (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Arşiv, mabed, sur, potern, sfenks, safha, unvan, kurs, kavim.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Tanrı (6), tanrıça (3), tapınak, halk (2), kral (5), çivi yazısı, dil (2), Mezopotamya, uygarlık, Gök Tanrı.

2. Metin: Ahilik Teşkilatı (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Veli, sızlanmak, hiyerarşi, teşebbüs, nizam, odak, velinimet, kethüdar.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Ahilik (9), ahi (7), esnaf (3), kurum (3), kuruluş (2), toplum (4), teşkilat (2), usta (3), sermaye, kazanç (2), sivil toplum, kuruluş, meslek erbabı, kültür mirası, sendika, oda.

B. İNSANLIĞI ETKİLEYENLER

3. Metin: Platona Göre İnsan, Ahlak ve Devlet Düzeni (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Mahkûm, erdem, sığınak, ölümsüzleş-, sığınak, anlayış, giriş, zanaat, konumlan, ibaret.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Ütopya (2), filozof (2), doğruluk (2), erdem (2), adalet (2), düzen (3), soy (2), devlet (5), toplum (6), Platon, ideal, siyaset, site (13), sınıf (3), adil.

4. Metin: Tıbbın Hâkimi: İbn-i Sina (Fen Bilimler)

Hedef kelimeler: Pir, hafıza, disiplin, avam, havas, aydınlat-, kuram, hükmet- tanın-, patoloji.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Cerrahi (2), tedavi(3), felsefe (4), eser (6), kitap (5), hastalık (2), mikrop (2), ilim (2), tıp fakültesi, tıp âlimi, ansiklopedik, hekimlik, disiplin, tıp hocası, deney, kuram, pozitif bilimler, zekâ, hafıza.

C. MİMARİ

5. Metin: Gökdelenler (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Faaliyet, inşa et-, yürüt-, yatırım, yoğunlaş-, kentleş-, olanak, destek al-, kaplama, malzeme, havalandırma, vinç.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Barınak(2), gökdelen(11), çelik(5), asansör(4), bina(2), vinç(3), ev(2), iskelet (3), monte et-, icat et-, kat, mimar, kent, yapı(8), inşaat, plaza, mimari(2), metal, beton, giriş, kolon.

9. BÖLÜM

A. EKONOMİ

1. Metin: Yoksulluk ve Açlıkla Mücadele Sürüyor (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Kalkınma, yatırım, kökten, üretkenlik, geçin-, risk, vaat, eşitsizlik, sekte, kırılğan, mahrum, kayıt dışı.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Yetersiz beslenme (8), hedef (2), yoksulluk (19), açlık (8), dünya (4), çocuk (4), politika, istihdam et-, ekonomik kriz, özel sektör, sivil toplum, açlık çek-(2), sorun (4), kalkınma (2), rapor (4).

2. Metin: Yeni Ekonominin Toplumsal Ekonomik ve Teknolojik Boyutları (Fen Bilimleri)

Hedef Kelimeler: Mikro, makro, sahne ol-, bloklaş-, bileşim, obje, bit, dinamik, molekül, çıktı, eskit-, bulanıklaş-.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Küreselleşme (2), ekonomi (8), ekonomik (5), tüketici (3), üretici (3), sektör (4), ürün (6), yeni ekonomi (17), bilgi ekonomisi (2), dijital ekonomi, medya (2), kontrol et-, veri, kod, format, veri (2), inovasyon (yenilikçilik) (2), enformasyon, müşteri, telekomünikasyon, ekonomi, tekonomi, e-ekonomi, serbest piyasa, dijital ekonomi.

B. YÖNETİM ŞEKİLLERİ

3. Metin Monarşi Mi, Cumhuriyet mi? (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Veraset, intikal et-, hükümet, yasama, yürütme, yargı, adalet, rejim, irade, yasa, meşruti, mutlakiyet, ihtilal, benimse-, tarihe karış-.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Cumhuriyet (12), monarşi (8), hükümdar (4), demokratik (4), mutlak monarşi (2), meşruti monarşi (2), yönetim şekli (5), millet meclisi, siyaset bilimci (2), devlet başkanlığı (2), vatandaş (4), rejim (10), devlet (3), özgürlük (5), hak (7), despotizm (2), Avrupa kıtası (5), Bolşevik İhtilali, teminat altına al-, ele geçir-, anti-, demokratik, ülke (11), milli birlik, parlamenter sistem.

4. Metin: Egemenlik ve Demokrasinin Temsili (Sosyal Bilimler)

Hedef Kelimeler: Mutlak, soylu, egemenlik, niteliksel, vasi, başkaldır-, yasama, yargı, anayasa, delege, esas ol-.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Demokrasi (13), egemenlik (3), halk (3), hak (3), özgürlük (4), başkan (2), başbakan (2), anayasa (6), millet (2), hükümet (2), seçim (3), eyalet (2), kölelik (3), delege (3), koloni (3), sistem (3), bağımsız ol-, başkanlık et-, parlamenter sistem, temsil et-(4), halk oylaması, yasa dışı, iktidar, parti, feodal sistem, parlamento, işçi sınıfı.

C. KORSANLAR

5. Metin: Dünden Bugüne Korsanlar (Sosyal Bilimler)

Hedef kelimeler: Gösteri, terörizm, mürettebat, saldırı, hasar, yağmala-, temsil, fidye, seyret-, imtiyaz, yükle-.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Korsan (20), hırsız (4), deniz (4), gemi (6), uçak (11), kaçırma (4), rehin al-,ele geçir-, yok et-, esir al-, hava korsanı (3), korsan kitap, korsan film, derya haramisi, deniz haydudu.

6. Metin: Sanal Dolandırıcılığın Yükselen Yıldızı: Phishing (Fen Bilimleri)

Hedef kelimeler: Dolandırıcılık, yöntem, kurumsal, insaf, sıyrıl-, barındır-, kaptır-, kanuni, tazmin, kurban, muhatap.

Bir Tema Etrafında Dönen Kelimeler: Dolandırıcılık (6), banka (5), bankacılık (3), kurum (3), servis (2), güncelleme (2), tarayıcı (2), adres (5), e-posta, kredi kartı, çevrimiçi, web sitesi (4), hesap (3), antivirüs, yazılım, çağrı merkezi, site (8), kişisel (4), finansal (2), bilgi (11), şifre, tehdit et-, tuzağa düş-, bloke et-, taklit et-, phishing (3).

Belirtilen bulgulardan hareketle metinlerde geçen toplam hedef kelime sayısı 522 olarak tespit edilmiştir. Bu kelimeler metinlerde koyu renkli olarak belirtilmiş ve bazı kelimelerin birden fazla tekrar edildiği görülmüştür. Bu veriler sağlanırken kelimelerin metindeki sıklık derecesine bakılmaksızın bir kere sayılarak genel hedef kelimeler arasından bu sonuca varılmıştır.

Hedef kelimeler arasında konu ile bağlantılı olan ve olmayan çeşitli kelime ve kelime gruplarının da varlığı söz konusudur. Bu kelimeler arasında söz varlığı açısından malzeme oluşturan yardımcı file oluşturulan kelimelere ve deyimlere de yer verilmiştir. Bu noktada sözcük yapısı bakımından yardımcı file oluşturulan kelimelerin sayısı 15, kalıplaşmış söz öbekleri olan deyimlerden oluşan kelimelerin ise 16 olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra anlamsal tutarlılığı sağlamak için kullanılan bağlaçlar da hedef kelimeler arasında görülmektedir. Bu durumun öğrencinin örtük ve mecaz anlamlı ifadeler hakkında çıkarımda bulunmasına fayda sağlaması beklenmektedir. Anlaşılacağı üzere belirlenen hedef kelimelerin söz varlığı açısından da geniş bir malzeme sunduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca bir tema etrafında dönen kelimelerin sayısı da 600 olarak belirlenmiştir. Bir tema etrafında dönen kelimeler arasında da hedef kelimelerde olduğu gibi birleşik kelimelerden ve deyimlerden oluşan sözcükler görülmektedir. Bir tema etrafında dönen 600 kelimenin içerisinde de hedef kelimelere benzer nitelikte sözcükler vardır. Yardımcı fiile oluşturulan kelime sayısı 17 iken, kalıplaşmış söz öbeği olan deyimlerin sayısı ise 23 olarak belirlenmiştir. Bu durum metinlerin uygun kelimelerden oluştuğunu ve öğrencinin aynı bağlamda birden fazla sözcüğü tanıma fırsatı yakalayacağını göstermektedir. Öğrenilen her kelimenin devamında yeni bilgiler yükleme noktasında da fayda sağlayacağı beklenmektedir. Bu durum farklı türdeki sözcüklerin de cümledeki yerine göre hangi anlamsal çerçevede kullanıldığını görmesini sağlayacaktır.

Metinlerde verilmiş olan hedef ve bir tema etrafında dönen kelimelerin metin içinde birden fazla kez tekrar ettiği de görülmektedir. Bu durum kelimelere aşinalık kazanılmasını kolaylaştırmasının yanı sıra diğer metinlerde hangi anlamda kullanıldığının da görülmesini sağlamayacaktır. Örneğin; 1. bölüm 7. metinde hedef kelime olarak gördüğümüz *etnik* kelimesi V. bölüm 2. metinde *etnik müzik* olarak farklı bir hedef kelimeye dönüştürülmüştür. Benzer şekilde *rejim* kelimesi VI. Bölüm 3. metinde derenin düzenli olarak akımı anlamında verilirken 9. bölüm 3. metinde siyasi bir metin olduğu için yönetim anlamında kullanılmıştır. Bu durum bir kelimenin hem birden fazla anlama sahip olduğunun bilinmesi hem de kullanıldığı alanın çeşitlilik gösterebileceğinin bilinmesi noktasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bir kelimeden hareketle birbiriyle ilişkili başka kelimenin varlığından haberdar olarak kullanım bilincinin gelişmesine fayda sağlayacaktır. Örneğin, *İki Dillilik* metninde geçen anadil, yabancı dil ve iki dillilik gibi kelimeden hareketle öğrenci böylesi bir metinde hangi kelimelerin olacağına dair ön bilgi kazanacaktır. Böylece bildiği ve bilmesi gerektiği diğer kelimelerle ilişki kurmasını kolaylaştırması beklenmektedir.

Bunların yanı sıra, kitaptaki metinler sosyal bilimler ve fen bilimleri olarak sınıflandırıldığında 40 metnin sosyal bilimlere, 10 metnin de fen bilimlerine ait olduğu tespit edilmiştir. Bu ayrım metinde işlenen konu ve metin bağlamındaki kelimeler üzerinden yapılmış olup ağırlıklı olarak sosyal bilimler içerikli metinlerin olduğu görülmüştür. Bu bağlamda akademik okuma eğitimi için seçilmiş olan metinlerin kaynağa ve ilgili temaya göre değişkenlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu durum metinlerde geçen kelimelerin de değişkenlik göstermesine sebebiyet vereceğinden metinlerin hangi alana hitap ettiği noktasında öğrenciye katkı sağlaması beklenmektedir. Bir kelimenin konu alanına göre farklı anlamlar kazandığının görülmesi karmaşık yapıda farklı içerikli yazılı metinleri anlamalarını kolaylaşması beklenmektedir. Ayrıca terim anlamlı kelimelerin disiplinler arası ayrımını yapabilmesine imkân sağlayacaktır.

3. Gazi TÖMER Akademik Türkçe Okuma Kitabındaki Metinlerin C2 Kazanımıyla Uygunluğu

Tablo 2. Okuma Anlama ve Sözcük Dağılımına Yönelik Kazanımlar.

DÜZEY	BECERİ/KAZANIM
OKUMA	
C2	Kullanım kılavuzlarını, uzmanlık makalelerini ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, içeriksel ve dilsel açıdan karmaşık hemen hemen her türlü yazılı metni zorluk çekmeden okuyabilirim (s.32).

OKUMA-ANLAMA GENEL	
C2	Yazılı tüm metinlerin çoğunu (soyut, yapısal olarak karmaşık ya da günlük konuşma dilini kapsayan edebî olan ya da olmayan metinler de dâhil) anlayabilir ve eleştirip yorumlayabilir. İnce üslup farklılıkları ve örtük anlamlar dâhil, geniş kapsamlı, uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir (s.72).
FİKİR SAHİBİ OLMAK İÇİN OKUMA	
B2-C1-C2	Uzun ve karmaşık metinleri çabukça gözden geçirip önemli bilgileri bulabilir. Meslekle ilgili geniş kapsamlı konular hakkında haberlerin, makalelerin ve raporların içeriğini ve önemini çabukça kavrayabilir ve daha ince okunmasının gerekip gerekmediğine karar verebilir (s.73).
BİLGİ VE GEREKÇELERİ ANLAMA	
C1-C2	Toplumsal hayat, iş hayatı ya da eğitim hayatında karşılaşılan geniş çapta, uzun, karmaşık metinleri anlayabilir ve doğrudan ya da örtük ifade edilen yaklaşım ve görüşlerin ince anlam farklılıklarını da kavrayabilir (s.73).
SÖZCÜK DAĞARCIĞI ALANI	
C2	Çok zengin bir sözcük dağarcığına, deyimlere ve günlük anlatım tarzlarına hâkimdir ve ince anlam farklılıklarını ayırt edebilir (s.113).
SÖZCÜK DAĞARCIĞI HÂKİMİYETİ	
C2	Sözcük dağarcığının sürekli olarak doğru ve uygun bir şekilde kullanılması (s.113).

Kaynak: CEFR 2013

Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi 'ne göre okuma becerisi B2 ve C1 düzeyindeki öğrencilerin metin düzeyindeki ayrıntılı anlatımları anlayabilmeleri ve uzun, karmaşık yapıdaki bilgi ve gerekçeleri kavrayabilmeleri esasına göre oluşturulmuştur. Ayrıca ileri düzey (C2) öğrencilerin kelimeleri, bağlamına uygun olarak öğrenmeleri ve kullanma noktasına gelebilmelerine de temel oluşturacak nitelikte kazanımlar olduğu görülmektedir.

Bunun yanı sıra CEFR'de C2 düzeyindeki okuma-anlamaya yönelik kazanımların B2 ve C1 ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca tabloda verilen kazanımlardan hareketle dil öğrenenlere belli bir okuma amacının sağlanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda dil öğrencilerinin toplumsal, mesleki ve eğitim alanlarında yetkin hale gelebilmeleri için hangi sözcükleri bilmeleri gerektiği ve yöneltlen beklentilere göre sözcüklerin nasıl

seçileceği noktasında yol göstermektedir. Gazi TÖMER Akademik Okuma kitabının da barındırdığı söz varlığı, kelime hazinesi, akademik metinleri ile karmaşık yapıdaki metinlerin öğrenciler tarafından anlaşılması yolunda bir örnek materyal teşkil ettiği ifade edilebilir.

Tablo 3. Okuma-Anlama Becerisi Kazanım Listesi.

Kazanım	Metinlerden Örnekler
1. Söz Varlığı Unsurlarını bağlamdan hareketle anlamlandırır.	Metinlerde verilen hedef kelimelerin ve deyimlerin bağlamdan hareketle anlamlandırılabilmesi düşünülmektedir.
2. Bir uzmanlık alanıyla ilgili terim ve kalıp ifadeleri belirler.	Metinlerde sosyal bilim ve fen bilimine ait kelimeler bulunmaktadır. Bu kapsamda, <i>cerrah, operasyon, simetrik, asimetrik, halk bilimi, akademik disiplin, antropoloji, kuantum fiziği, mistisizm, virüs, halk oyunları, eleştirel düşünme, resmi dil, ana dil, eğitim sistemi</i> gibi uzmanlık alanlarıyla ilgili kavramlar örnek olarak verilebilir.
3. Tutarlılık unsurlarını belirler.	Metinlerde sıklıkla geçen <i>de/da, bu yüzden, yanı sıra, için, gibi, sonuç olarak, ile, ve, ise, aynı zamanda</i> gibi edat ve bağlaçlar örnek olarak verilebilir.
4. Yorum ve değerlendirmeyi ayırt eder.	<i>Zorunlu eğitim kapsamındaki öğretim amaçları incelendiğinde hemen hemen tüm gelişmiş ülkelerin ortak ilkelere sahip oldukları görülmektedir (s.19)</i> değerlendirme cümlesi; <i>Bunun dışında eski toplumlar arasında yaygın olan çeşitli nesne ve canlılara tapınma yani totemizm gibi inançların da bu adlandırmada etkili olabileceği düşünülmektedir (s. 65).</i> -Yorum cümlesi olarak örnek verilebilir.
5. Gerekçelendirilmiş görüş ve önerileri belirler.	Bu cümleler kişiye göre değişiklik göstereceği için bilgisayarın bir dilde olası bütün cümleleri bilmesi düşünülemez (s. 13). Elçiler mensubu olduğu devleti temsil ettiği için devletin gücünü yansıtmak amacıyla hususi çaba sarf etmişlerdir (s. 25) Alternatif tıp uygulamaları denetimli, test edilebilir ve ölçülebilir olmadığı için kötüye kullanım, abartı ve şarlatanlık gibi durumların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.
6. Bir uzmanlık alanına ilişkin metinlerin ana düşünce ve yardımcı düşüncelerini belirler.	Metinler uzmanlık alanına hitap ettiği için temel düşüncelerin çıkarımının yapılabileceği düşünülmektedir.

7. Bilimsel bir metindeki grafik, şekil ve tabloları yorumlar.	<i>Takvimden Karaktere</i> adlı metin tablo üzerinden yıllara ait hayvan adları karşılık verilerek oluşturulmuş bir metindir. Tablo yorumlama yapılacağından kazanıma uygun olduğu söylenebilmektedir (s.65)
8. Bilimsel metinlerde kanıtlamaya yönelik anlatım özelliklerini belirler.	<i>Philedelphia, Temple Üniversitesinden Frank Farley, ekstrem sporlara meraklı kişileri “T” tipi olarak nitelendirir (s.103).</i> <i>Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan bir çalışmada, son bir yıl süresince tamamlayıcı tedavilerden en az birini kullanmış olan bireylerin oranı 1990 yılında %33.8 iken, bu oranın 1997 yılında % yılında %42.1’e yükseldiği saptanmıştır (s.91).</i> <i>Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde yapılan Biyolojik Silahlar ve Savaşlarda Kullanımı adlı tezde ilk biyolojik silahın ortaya çıkma tarihi olarak MÖ 300 yılı gösterilmektedir(s. 93).</i>
9. Anahtar kelimeleri belirler.	Çalışmamızın diğer bulgu kısmında belirttiğimiz hedef kelimeler anahtar kavram oluşturma yönünden bireye fayda sağlaması beklenmektedir. Bu noktada öğrencinin anahtar kavramları belirlemesi beklenir.
10. Kültürler arası karşılaştırmalar içeren metinlerdeki benzerlik ve farklılıkları ayırt eder.	Kitapta “ <i>Halk Dansı</i> ” başlıklı metinde kültürlerarası halk oyunlarına yer vermesi (s. 105) ve “ <i>Cenaze Törenleri ve Defin İle İlgili Gelenekler</i> ” başlıklı metinde de kültürlere göre cenaze törenleri kıyaslanmıştır (s. 142).
11. Metindeki genelleme/şart/ varsayım veya olasılık bildiren ifadeleri ayırt eder.	<i>İnsanları oyun oynamaya iten sebepler her ne olursa olsun, ölçünlü ve seçici olunmadığı takdirde birtakım sorunlarla karşılaşılacağı görülmektedir (s.109).</i>

Kaynak: Maarif Vakfı 2019

CEFR 2013’te verilen kazanımların düzeylere göre benzerlik göstermesinden hareketle Maarif Vakfının hazırlamış olduğu okuma-anlama kazanımları, akademik okuma metinleri bağlamında incelenmiştir. Maarif Vakfı programında C2 okuma-anlama kazanım listesi yer almamaktadır. Bunun yanı sıra Maarif Vakfı’nın hazırladığı 2019 Yabancı Dil Olarak Türkçe Programı C1 düzeyi okuma kazanımlarının C2 düzeyindeki bireylerde de olması gerektiği düşünüldüğünden kitap bu bağlamda incelenmiştir. Oluşturulan belirtke tablosunda kazanımları karşılayan ifadeler kitaptan kesitlerle örneklendirilmiştir. Anlaşılacağı üzere kitap, içerdiği akademik okuma metinleri ile verilen kazanımları karşılamaktadır. Her düzey öğrenciyi kendinden sonraki düzeye hazırladığından akademik dil seviyesinin de C1 düzeyinde görülmeye başlandığını ortaya sunmaktadır.

Kazanım listesinde de belirtildiği gibi akademik dili okuma metinleri ile gören öğrencinin akademik yazma konusunda da kazanacağı yeterliliklerin artması beklenmektedir.

SONUÇ

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni temel dil becerileri ve düzeyleri açısından incelendiğinde her beceriye eşit yer verildiği görülmektedir. Dört temel dil becerisinden okuma becerisi ve sözcük dağarcığı ile ilgili kazanımlar diyaloglara, sosyal alanı içine alan kişisel uğraşlara kadar uzanan geniş bir çerçevede sunulmuştur. Çünkü diller alfabeleri, söz dizimi, yapısal nitelikleri dolayısıyla birbirinden farklılık göstermektedir. Bu durumun da öğrenme sürecini karmaşık bir hale getirmesi beklendiğinden okuma-anlamanın güçleşmesine yol açabilir. Bu bağlamda kelime öğretimine önem verilmesi temel iletişim becerilerinin yanı sıra metnin anlamsal çerçevesinin anlaşılması ve akademik başarı noktasında önemli görülebilir.

İlgili alan yazından hareketle yabancı/ikinci dil olarak Türkçe eğitimi almak için gelen öğrencilerin kur tanımlarına bağlı olarak temel iletişim amaçlı eğitimlerinin verilmesinin ardından akademik amaçlar doğrultusunda da Türkçe eğitimin verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamdan hareketle çalışmada, Türkçe eğitim görmek için ülkemize gelen yabancı öğrencilerin kelime hazinelerine, akademik metinlerin ne tür etki sağlayabileceği üzerinde durulmuştur. Çünkü yabancı öğrencilerin ana dillerindeki edindikleri kelimeleri kullanmaları ile yabancı dil olarak öğrendikleri Türkçedeki kelimelerin sayısı ve kullanımları farklılık göstermektedir. Bu bağlamda üniversiteler, temel düzeyde eğitimlerini tamamlamalarının ardından yabancı öğrenciler için lisans öğrenimlerine hazırlık sınıfı oluşturacak şekilde bir tür akademik dil sınıfı açabilirler. Burada akademik okumanın gelişimini sağlayacak metinlere ve kaynaklara yer verilerek metinler üzerinden akademik kelime öğretimi sağlanabilir. Bunun için akademik okuma kitaplarının disiplinler arası bağlamda kendini güncelleyen kelime hazinesine sahip olmasına özen gösterilmelidir.

Ayrıca akademik okumaya yönelik çalışmaların azlığı ve yabancı öğrencilere akademik kelimelerin doğrudan öğretildiği bir kaynağın olmaması ilgili çalışmalar için sorun olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda akademik okuma metinlerinde kullanılması gereken temel sözcük sayılarının tespit edilmesiyle ilgili çalışmalar yapılabilir. Bu yüzden öğrencilere kelime öğretirken öncelikle akademik seviyeye (C2) ve amaca yönelik kelime öğretilmesinin gerekli olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın bulgularından hareketle Gazi TÖMER Akademik Okuma kitabında yer alan hedef ve bir tema etrafında dönen kelimelerle bir tür akademik sözcük listesi çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu listelerde belirtilen kelimelerin toplam sayıları verilerek metin içinde hangi sıklıkla yer aldıkları da tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra kelimeler yapısal özellikleri ve söz varlığı yönüyle incelenmiştir. Yardımcı fille oluşturulan kelimelerin ve kalıplaşmış söz öbekleri olan deyimlerin varlığı söz varlığı açısından da zengin bir malzeme oluşturduğunu göstermiştir. Bu kapsamda akademik okuma kitapları için yapılması beklenen temel sözcük belirleme ve kelime sıklığı çalışmalarına fayda sağlayıcı bir içerik oluşturacağı da düşünülmektedir.

Çalışmada belirtildiği üzere, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde tanımlanmış C2 seviyesi kazanımlarının B2 ve C1 kazanımları ile örtüşmesi dolayısıyla öğrencilere mevcut seviyelerinin biraz üzerinde metinlerin okutulabileceğini düşündürmektedir. Böylece öğrencinin bir sonraki seviyede göreceği kelimeler üzerinde çağrışım kurma ve tahmine dayalı çıkarımlarda bulunmasına fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda Gazi TÖMER Akademik Okuma metinleri öğrencilerin yeni kelimeleri öğrenmelerinde doğrudan öğretim sağlayan bir araç olarak görülebilir. Ancak kelime öğretimi noktasında öğretmen ihtiyacı da önemli bir yer tutmaktadır. Öğretmen- öğrenci etkileşimli okuma etkinlikleriyle öğrencilerin kelime hazinesi gelişebilir. Bunun için eğitici kelime dağarcığını arttıracak farklı disiplinleri içeren metinleri sınıf ortamına taşıyabilir. Bulgular kısmında hedef ve bir tema etrafında dönen kelimelerin sınıflandırıldığı gibi, öğrencilerden sınıfa getirilen metinlerden terim içerikli anahtar kelimelerin çıkarılmasının istenildiği etkinlikler

yapılabilir. Bu durumun öğrencinin metinde işlenen konu ile uyumlu kelimeleri de görüp bulabilme yetisini geliştireceği umulmaktadır.

Araştırmanın gerek kavramsal çerçevesinde gerekse bulgularından hareketle kelime bilgisinin okuma-anlama becerisi için önemli olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda akademik metinleri anlamak için akademik boyuttaki terim anlamlı kelimeleri de bilmek gerekmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kapsamında hazırlanan akademik metinlerin fonksiyonel özelliklerinin bilgi iletici metinler olduğu görülmektedir. Ayrıca bilgi iletici metinler fen bilimleri ve sosyal bilimler açısından gruplandırılabilir. Bu durum disiplinler arası bilgi ve alanlara da hitap ettiğinden öğrencilerin akademik metin yapılarına ilişkin farkındalıklarının artmasını kolaylaştırabilir. Bu sebeple fen bilimlerine ve sosyal bilimleri içere metin sayılarının eşit tutulmasına özen gösterilebilir. Ayrıca bilgi verici metinlerin işlenişinde kullanılan hedef kelimeler ve metinlerde işlenen temalardan hareketle oluşturulan kelimelerin öğretime yönelik bir örnek oluşturabilir.

KAYNAKÇA

- Akarsu, B. (1998). *Dil-kültür bağlantısı*. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Aksan, D. (1996). *Türkçenin sözcüğü*. Ankara: Engin.
- Barın, E. (2003). Yabancılar Türkçe öğretiminde temel söz varlığının önemi. *TÜBAR*, (13), 311-317.
- Baş, B. (2013). Söz varlığı ile ilgili çalışmalarda kullanılacak ölçütler. *TÜBAR*, (29), 27-61.
- Büyükkiz, K. ve Hasırcı, S. (2013). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde sözcük öğretimi üzerine bir değerlendirme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 145-155.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: PEGEM.
- Demirel, V. M. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere kelime öğretiminde farklı kelime gruplarının kullanımının etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2/4, 286-299.
- Göçen, G. (2015). Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ, Ö. (2005). Kelime hazinesi çalışmaları açısından kelime kavramı üzerine bir değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 293-307.
- Temur, N. (2017). *Uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe I*. Ankara: Gazi Üniv. Yayınları.
- Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik sözcükler*. Ankara: PEGEM.
- Türkiye Maarif Vakfı. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı*. Erişim adresi: <https://www.turkiyemaarif.org/uploads/yabancidilolarakturkceogretimi.pdf>
- Yıldırım, K., Yıldız, M. ve Ateş, S. (2011). Kelime bilgisi okuduğunu anlamının anlamlı bir yordayıcısı mıdır ve yordama gücü metin türlerine göre farklılaşmakta mıdır? Kuram ve uygulamada eğitim bilimleri. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 11(3), 1531-1547.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Zorbaz, K. Z. (2013). *Yabancılar Türkçe Öğretiminin Tarihi Seyri, Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.

İnternet Kaynağı

https://www.telc.net/fileadmin/user_upload/Publikationen/Diller_iain_Avrupa_Ortak_eneriler_AEeraevesi.pdf Erişim tarihi: 15.12.2019